

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 120.

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čekovni rač. 10.003.

Amerika podaja roko Rusiji.

Predsednik Zedinjenih držav Severne Amerike Franklin Roosevelt je poslal 10. oktobra predsedniku sveta ljudskih komisarjev Kalininu v Moskvo brzojav, ki vsebuje željo, naj bi se odnosi med Zedinjenimi državami in sovjetsko Rusijo spremenili. Rusija s 160 milijoni prebivalcev in Zedinjene države s 125 milijoni prebivalcev so v prejšnjem času bile med seboj v prijateljskem razmerju, ki se je zadnja leta skalilo. So težave, ki so to stanje povzročile, toda te težave se dajo odstraniti, in sicer potem medsebojnih razgovorov. Zato vabi predsednik Roosevelt, naj pošlje g. Kalinin svojega odposlanca, ki se bo osebno s predsednikom razgovoril o razmerah obeh držav in dogovoril o morebitnih ukrepih, ki jih je treba storiti. Kalinin, predsednik sveta ljudskih komisarjev, je na vpluden Rooseveltov brzojav odgovoril še vljudneje, poudarjajoč, da velikih potežkoč prapzaprav ni, čepa so, se dajo ukiniti z medsebojnimi razgovori. V to svrhu določa svojega odposlanca, ljudskega komisarja za zunanje posle (zunanjega ministra) Litvinova, da potuje v Ameriko ter poseti g. predsednika Roosevelta v Washingtonu.

Za ta korak zблиžanja so bili na obeh straneh — ameriški in ruski — mero-dajni notranjepolitični in zunanjepolitični razlogi. V prvem hipu se je korak, ki ga je storil Roosevelt, dozdeval nekam čuden in zagoneten. Doslej so Zedinjene države pokazale prav malo smisla in volje, da bi se sprijaznile z boljševisko Rusijo. Napovedoval se je bojkot ruskemu blagu, češ, da je to izdelek političnih kaznjencev, da tlači cene na svetovnem trgu itd. Ako se je to odklonilno stališče sedaj spremenilo, so to odložili tehtni razlogi. Gospodarska politika, ki jo sedaj vodi vlada Zedinjenih držav, ne funkcionira gladko, temveč zadeva povsod na velike težkoče. Farmerji (poljedelci) so v posebno ostri opoziciji, ker se Rooseveltu ni posrečilo doseči povišanja cene pšenice, dočim so se cene industrijskih izdelkov povišale. Tudi v vrstah industrije se od raznih strani javlja odpor. Tem težavam naj bi odpomoglo zблиžanje z Rusijo. Že sama napoved možnosti tega zблиžanja je vzbudila v ameriški javnosti upapolno razpoloženje. Velike nade gojijo nekatere panoge industrije, da bodo v večji meri izvažale v Rusijo. Farmerje pa teši upanje, da bo vsled pomanjkanja žita in hrane v Rusiji dana možnost obilnega izvoza poljedelskih pridelkov, zlasti pšenice.

Ruski komisar za zunanje zadeve Litvinov se bo podal v Washington na pogajanja za ureditev odnosajev med sovjeti in Združenimi državami.

Za ruske sovjete je v sedanjem položaju ponudba Rooseveltova prav ugodna. Rusija potrebuje kreditov. Drugi viri kredita so že skoro izčrpani, ostanejo torej še Zedinjene države s svojim v ogromni meri nagromadenim kapitalom. Rusija potrebuje denarja za nabavo novih strojev in letos osobito tudi za

uvoz agrarnih (poljedelskih) pridelkov za prehrano mest in industrijskih središč. Je torej za sovjete velika pridobitev, če dobijo od Zedinjenih držav kredit pod ugodnimi pogoji. Zelo prihajajo v Rusiji pri njenem zблиžanju Ameriki v poštev tudi zunajepolitični razlogi: napeto razmerje med Rusijo in Japonsko. In baš tu je tista zvezna točka med Ameriko in Rusijo, ki je najmočnejša: japonska nevarnost. Amerika je ravnotako kakor Rusija nasprotnica Japonske. Japonska ekspanzivnost (razširjevalnost in osvajalnost) je nevarna ne samo za Rusijo, marveč tudi za Ameriko. Gre za prevlast na in ob Velikem tihem oceanu. Kdo bo tam vladal: ali rumena rasa pod vodstvom Japonske ali pa belo pleme? Zdaj stoji v ospredju rusko-japonski spor radi manžurske železnice. Ob mejah Mandžukuo (mandžurske države) se zbirajo v rastočem številu japonske čete na eni, ruske čete na drugi strani. Po zimi se menda puške še ne bodo sprožile. Ako pa bi se sprožile v spomladi, je velika pridobitev za Rusijo, ako ima na svoji strani proti Japonski Zedinjene države. V to svrhu so sovjeti pripravljeni opustiti to, kar jim je doslej vedno bilo najbolj pri srcu: komunistično propagando v Zedinjenih državah. Na ta način se bo morda posrečilo to, za kar obstoja želja in pripravljenost na obeh straneh: Amerika bi podala roko Rusiji.

Novo francosko vlado je sestavil 61 letni senator Sarraut. Prejšnji ministr-

H krizi francoske vlade.

Daladier, prejšnji min. predsednik.

Sarraut, novi predsednik vlade.

ski predsednik Deladier je v novi vladi vojni minister. Tudi zunanje ministrstvo je obdržal Boncour. Po strankah pripadajo novi ministri skupaj z državnim podtajnikom radikalni socialistični stranki (v senatu so demokratični levičarji in sicer njih 16 po številu, 1